

Kan man dela el med sin granne?

Allt fler villaägare producerar egen solel. Men vad händer med överskottet när huset står tomt eller elbehovet är lågt? Den här studien visar att eldelning mellan grannar redan är tekniskt möjlig men att lagar och ekonomiska regler fortfarande sätter gränser.

Föreställ dig att du har installerat solpaneler på ditt tak. En solig sommardag producerar anläggningen mer el än du själv använder. Kanske är du dessutom bortrest och huset står nästan tomt. Samtidigt använder grannen el till sin luftvärmepump, tvättmaskin eller laddning av elbil. Skulle det vara möjligt att dela den överskottselen till din granne, som annars skickas ut på elnätet?

Det är frågan som står i centrum för detta examensarbete. Syftet har varit att undersöka potentialen för eldelning mellan villor i svenska småhusområden. Studien har analyserat både hur mycket solel som faktiskt skulle kunna delas mellan grannar och vilka juridiska och avtalsmässiga förutsättningar som krävs för att göra det möjligt.

Frågan är högaktuell eftersom allt fler hushåll investerar i solceller. Samtidigt förändras elsystemet. Traditionellt har el flödat i en riktning från stora kraftverk till konsumenterna. Nu blir allt fler elkunder också producenter. Det skapar nya möjligheter men också nya utmaningar för elnäten.

Resultaten visar att det finns en betydande potential att dela lokalt producerad solel mellan hushåll. I många fall uppstår överskott hos vissa villor samtidigt som andra hushåll i området har ett elbehov. Genom att använda den lokala produktionen mer effektivt kan behovet av energi från det överliggande elnätet minska.

En av studiens mest intressanta slutsatser är att eldelning i praktiken redan sker idag. När ett hushåll matar ut solel på nätet används den ofta av närliggande kunder. Det som saknas är framförallt affärsmodeller och regelverk som gör det möjligt för grannar att dela värdet av elen på ett tydligt och ekonomiskt attraktivt sätt.

Kunskapen från arbetet kan användas av energibolag, nätföretag, beslutsfattare och villaägare som vill förstå hur framtidens lokala energisystem kan utformas. Om eldelning blir enklare att genomföra kan den bidra till ett mer flexibelt, resiliellt och hållbart energisystem där mer av den förnybara energin används där den produceras.